

KOMPETENCJE KLUCZOWE – co oznaczają?

1. Porozumiewanie się w języku ojczystym:

zdolność **wyrażania i interpretowania pojęć, myśli, uczuć, faktów i opinii w mowie i piśmie (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie, pisanie)** oraz językowa interakcja w odpowiedniej formie, w pełnym zakresie kontekstów społecznych i kulturowych w edukacji, pracy, domu.

2. Porozumiewanie się w obcych językach opiera się w znacznej mierze na tych samych wymiarach umiejętności, co porozumiewanie się w języku ojczystym . Wymaga również takich umiejętności, jak mediacja i rozumienie różnic kulturowych.

Stopień opanowania języka przez daną osobę może być różny w przypadku czterech kompetencji językowych (rozumienie ze słuchu, mówienie, czytanie i pisanie) oraz zależny od społecznego i kulturowego kontekstu osobistego, otoczenia oraz potrzeb lub zainteresowań danej osoby.

3. Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne:

Kompetencje matematyczne obejmują zdolność i chęć wykorzystywania matematycznych sposobów myślenia (myślenie logiczne i przestrzenne) oraz prezentacji (wzory, modele, wykresy, tabele).

Kompetencje naukowe odnoszą się do zdolności i chęci wykorzystywania istniejącego zasobu wiedzy i metodologii do wyjaśniania świata przyrody, w celu formułowania pytań i wyciągania wniosków opartych na dowodach.

Za kompetencje techniczne uznaje się umiejętność stosowania tej wiedzy w odpowiedzi na postrzegane potrzeby lub pragnienia ludzi.

4. Kompetencje informatyczne obejmują umiejętność i krytyczne wykorzystywanie technologii społeczeństwa informacyjnego w pracy, rozrywce i porozumiewaniu się.

Opierają się one na **podstawowych umiejętnościach w zakresie TIK: wykorzystywania komputerów do uzyskiwania, oceny, przechowywania, tworzenia, prezentowania i wymiany informacji oraz do porozumiewania się** za pośrednictwem Internetu.

5. „Umiejętność uczenia się” to zdolność konsekwentnego i wytrwałego uczenia się, organizowania własnego procesu uczenia się, w tym poprzez efektywne zarządzanie czasem i informacjami, zarówno indywidualnie, jak i w grupach.

Kluczowymi czynnikami w rozwinięciu tej kompetencji u danej osoby są motywacja i wiara we własne możliwości.

6. Kompetencje społeczne i obywatelskie obejmują zachowania przygotowujące do skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym, a także rozwiązywania konfliktów.

Obejmują zdolność do **konstruktywnego porozumiewania się w różnych środowiskach, wykazywania się tolerancją, wyrażania i rozumienia różnych punktów widzenia, negocjowania połączonego ze zdolnością tworzenia klimatu zaufania, a także zdolność do empatii, radzenie sobie ze stresem.**

Kompetencje obywatelskie przygotowują osoby do pełnego uczestnictwa w życiu obywatelskim w oparciu o znajomość pojęć i struktur społecznych i politycznych oraz poczucie się do aktywnego i demokratycznego uczestnictwa.

7. Inicjatywność i przedsiębiorczość oznaczają zdolność osoby do **wcielania pomysłów w czyn.** Obejmują one **kreatywność, innowacyjność i podejmowanie ryzyka, a także zdolność do planowania przedsięwzięć i prowadzenia ich dla osiągnięcia zamierzonych celów.**

Odnoszą się do aktywnego zarządzania **projektami** (co obejmuje np. planowanie, organizowanie, zarządzanie, kierowanie i zlecanie zadań, analizowanie, komunikowanie, sporządzanie raportów, ocenę, przedstawianie wyników).

Niezbędna jest umiejętność oceny i identyfikacji własnych mocnych i słabych stron.

Postawa przedsiębiorcza charakteryzuje się inicjatywnością, aktywnością, niezależnością i innowacyjnością zarówno w życiu osobistym i w pracy.

8. Świadomość i ekspresja kulturalna

Umiejętności obejmują zarówno wrażliwość, jak i ekspresję: przyjemność z odbioru dzieł sztuki i widowisk, jak i **wyrażanie siebie poprzez różnorodne środki** z wykorzystaniem wrodzonych zdolności.

Posiadanie szerokiego wachlarza kompetencji kluczowych, nabytych m.in. w procesie edukacji, **pomaga** w samorealizacji, rozwoju osobistym i aktywności obywatelskiej, ułatwia przystosowywanie się do nieustannych zmian zachodzących we współczesnym świecie.

Kompetencje kluczowe uważane są za jednakowo ważne, ponieważ każda z nich może przyczynić się do udanego życia w społeczeństwie wiedzy.

Dobre opanowanie podstawowych umiejętności językowych, czytania, pisania, liczenia i umiejętności w zakresie technologii informacyjnych i komunikacyjnych (TIK) jest niezbędną podstawą uczenia się;

Umiejętność uczenia się sprzyja wszelkim innym działaniom kształceniowym.

Opracowanie: Teresa Koziół